

EPESO CARTA PAULOBA ƆΛƆA DJABARĀ EPESO PURUƆEBEMA ITEA

Paulo Romane preso Ɔasiɛ naɓ cartada djabarā Epeso puruƆebemara itea Ɔasia. Poa 60ɛ Ɔasica Ɔla.

Paulo Epesode jūɛsiɛ Aquila, Priscila ume Ɔaɛada awara wāsia (Hecho 18:19). ĀCΛΛmaara Priscilaba, Aquila ume Epesode naāra JesuƆebemada jarade wāsidaa (Hecho 18:26). Paulo jɛda zesiɛ poa umé auɛu djabarāa jaradia Ɔabadjia (Hecho 19:8-10). Zocārāba Critoda iƆāɓɓa bɛrā dji ācōrɛwɛrā Artemisa ɛpɛbadara quĩrūbucasiɛaa (Hecho 19:21-41).

Pauloba Ɔasia judiorāda judiorāɛ siɛa Crito ume panɓ bɛrā ādjirāra puru aba Ɔada. Capítulo 1ne Ɔá Ɔla Ācōrɛba Critoɛba oɛada, Pauloba Ācōrɛa bia beɛaɛada idjaba djabarā carea iwiɛiɛada. Capítulo 2ɛ, 3ɛ biɛa Ɔá Ɔla Ācōrɛba Crito ɛberārāneba obi quĩrīā Ɔɛɛebemada. Capítulo 4ɛba aba 6ɛaa Ɔá Ɔla sāwā dadjirāba maɓɓara oɛida.

Pauloba naɓ cartade naāra Ɔɛɛa

¹ Māra Paulo. Ācōrɛba quĩrīāna bɛrā māra Jesucritoba diabueɛaa. Māna naɓ cartara Ɔɓɓɓa jūma Ācōrɛ ɛberārā Jesucrito iƆā Ɔea Epeso puruƆebema itea. ² Mā quĩrīā Ɔla dadjirā Zeza Ācōrɛba, dadjirā Boro Jesucrito biɛa ādji biaɛba bārāra careba pananida idjaba necai Ɔai siɛa bārā dia pananida.

Ācōrɛba ne jūma bia dadji jaure itea dia Ɔa

³ Dadjirā Boro Jesucrito Zeza Ācōrɛa bia beɛaɛada panɓ. Crito ume panɓ bɛrā idji Jaureɛba ne jūma biada dadjirāa bajāneba dia Ɔla. ⁴ Naɓ ɛjūā oi naɛna

Critodeba dadjirāra edasia idji itea bia beadamārēã idjaba idji quĩrāpita cadjirua neé beadamārēã. ⁵ Naēnaeda Jesucritodeba dadjirāra edasia idji warrarāda beadamārēã, māwã o quĩrã ðada bēã idjaba dadjirāra quĩrãna bēã. ⁶ Idji bia waiðla ðadeba dadjirāra bio carebasia idjia quĩrã ðl Warradeba. Mañ carea idjia bia bedeadida panla. ⁷ Idji Warra oa erozoadeba Ācōrēba dadjirāra cadjiruaðebemada ēdr̃l edasia. Dadjirāba cadjirua opeðadara idji biaðeba jūma quĩrādoasia. ⁸ Idji biaðeba dadjirāra bio carebasia jūma idji necawaada, crīcha cawaa sida diaða bēã. ⁹⁻¹⁰ Idjia o quĩrã ðada naēna cawabié ðasia. Barib̃r̃l dadjirāa cawabisia idji biaðeba quĩrãna bēã. Idjia Critodeba naēnaeda oi crīcha ðadara idjia ðada ewariðe jūma oya. Mañ ewariðe ne jūma bajānebemada, nañ ējūānebema sida Crito j̃lwaeda ðlya.

¹¹ Ācōrēba naēnaeda crīcha ðada quĩrāca Critodeba dadjirāra edasia idjia diaidebemada edadamārēã.* Māwã osia ne jūmada idjia o quĩrã ðl quĩrāca obari bēã. ¹² Idjia quĩrāsia dai judiorã dji naārã Crito ijāpedadaba idji biya quirudebemada bia bedeadida. ¹³ Mañ awara bārã judiorãé biða wārã beða bia dadji ēdr̃l̃idebemada ũr̃napeda Critora ijāsidaa. Māwã bārã sida idji ēberārāda panesidaa. Crito ijāsidade Ācōrēba jarada quĩrāca idji Jaureda bārã diasia sēyāda ðamārēã. Mañba cawabi ðla bārāra idjiderāda. ¹⁴ Ācōrē Jaurera edapedada bēã dadjirāba cawa panla jūma Ācōrēba diai jaradara wārāda edadida idjiderā jūma bia ðli ewariðe. Mañ carea idji biya quirudebemada bia bedeadida panla.

Pauloba Ācōrēa iwidida

* 1:11 Edasia idjia diaidebemada edadamārēã. Griego bedeadede mañra ebuða ðléa. Ἰσαρημααρή nāwã jara ðla: “Edasia idji ēberārāda beadamārēã.”

15-16 Mañ bërã mña ewariza bärã carea Ācõrëa bia ðada abaria. Därãbɫɫa mña ũrĩ ðada bärãba dadjirã Boro Jesura ĩjã panɫa idjaba jüma Ācõrë eberärãra quĩrã panɫa. Mañ ewarideba ðta mña bärã carea Ācõrëa iwidiɫaria. 17 Mña dadjirã Boro Jesucrito Ācõrëa, dadjirã Zeza biya quirúa iwidiɫaria idji Jauredeba bärãa necawaada diamärëa idjaba idjidebemada cawabimärëa. Mãwã bärãba idjida biara cawadã. 18 Idjaba iwidiɫaria Ācõrëba bärã crĩchara ewamärëa. Mãwã bärãba cawadã cãrëda idjideba edadi carea jã panɫa, mañ edadamärëa trãna bërã. Mañne bärãba cawadã idji eberärãba edadira waiðla bio biya quiruda. 19-20 Idjaba mña iwidiɫaria bärãba cawadamärëa idji ðlara jümarã cãyãbara ðlara ðda. Mañ ðladëba idjia dadjirã idji ĩjã beara careba ðla. Ara mañ ðla waiðla ðdeba Ācõrëba Critora beu ðadada ðrëbabipeða bajãne idji jɫwa araare chumebisia. 21 Ācõrëba idjira jüma jai bororã cãyãbara, bajãnebema dji droma bea cãyãbara, dji mësã bea cãyãbara, idjaba dji ðla bea cãyãbara dji dromaara ðsia. Nañ ewaride idjira jümarã cãyãbara dji dromaara ðla, tãebema ewaride bida mãwã baya. 22 Ācõrëba ne jümada Crito jɫwaeda ðsia, idjaba Critora ðsia ne jümane idji eberärã Boroda ðamärëa. 23 Crito eberärãra idji cacuaa. Ādjirãra ne jümane idjideba panɫa. Idjaba ne jümada idjideba ðla.

2

Ācõrëba Jesucritodeba dadjirã ëdɫ edada

1 Naëna bärãra Ācõrënebemada beu ðesia, ĩjãnaé panɫneba cadjiruada obadjida bërã.* 2 Mãwã nĩbasiedaa nañ ëjüãnebema crĩchada ëpë panana bërã idjaba nañ

* 2:1 ðɫɫɫ versioñne nañ sida ðl ðla: “Idjia bärãa zocai ðaida diasia.” Baribɫɫ mãra griego bedede neëa.

ējūā dedaade panɫ jairā boro sida ēpē panana bēřā. Naļ ewaride idjia Ācōrē beċea iĵāé beara idji jɫwaeda eroɫa. ³ Naēna jūma dadjirāda ādji quīrāca nībasīdaa naļ cacuaba cadjirua oya ɫɫda ēpē panana bēřā. Naļ cacuaba cadjirua o quīrīā ɫɫda, cadjirua dadji cīchade ɫɫ sida o panasīdaa. Dji cadjiruarā bēřā Ācōrēba idji quīrūbīdeba dadjirāra cawa oīda ɫasia jūma cadjirua obadarā cawa obari quīrāca.

⁴⁻⁵ Barībɫɫ Ācōrēba bio quīrā djuburiabaria. Idjia dadjirāra bio quīrīā ɫɫ bēřā cadjiruaċe beu beaċada Crito ume ābaa zocai ɫasia. Ācōrēba idji biadeba bārāra ēdrɫ edasia. ⁶ Jesucrito ume ābaa panɫ bēřā Ācōrēba dadjirāra idji ume ābaa ɫrēbabisia idjaba idji ume ābaa bajāne chūmebisia. ⁷ Maļgɫɫ jūma osia nocoarebema ewarīde unubi carea sāwā idji bia waiɫa ɫɫdeba carebasida dadjirāra Jesucrito ume panɫ bēřā. ⁸ Jesuda iĵāpeċada bēřā Ācōrēba idji biadeba bārāra ēdrɫ edasia. Ara bādjia opeċadeba ēdrɫċé basía, ātebɫɫ Ācōrēbɫɫ bari ēdrɫ edasia. ⁹ Bārāba bia o panɫ carea Ācōrēba ēdrɫ edaé basía. Māwā ni abaɫda ara idjīdebemada poya bia beċeadaéa. ¹⁰ Ācōrēba dadjirāra Jesucritodeba djiwiċida osia ne biada o pananamārēā. Maļ ne biara idjiabɫɫ naēna ɫasia dadjirāba oċamārēā.

Critodeba judiorā, judiorāé sida Ācōrē ume bia panena

¹¹ Maļ carea quīrānebaċada bārāra naļ djarāċe judiorāé bēřā judiorāba “cacua wēāgoé bea” abadaa Ācōrē neé bea aċi carea. Ara ādjida “cacua wēāgo bea” abadaa Ācōrē ēberārā aċi carea. Barībɫɫ ādji cacuara wēāgosīda bēřā ababe naļ djarāċe quīrā awara bea. ¹² Quīrānebaċada naēna bārāra Crito neé beasīda idjaba Israełdebemaé basīda. Ācōrē ādjirā ume beċea ɫasīde

idjia bārāa ni cārē sida diai jaraé basía. Mañ awara bārāra sāvā bia beadida neé panasídaa idjaba nañ ējūāne Ācōrē neé beasia. ¹³ Baribλλλ idira Jesucrito ume panλ bērā, bārāra naēna tλmλ beadada Ācōrēba Crito oadeba idji caita enesia.

¹⁴ Wārāda Critoba dadjirāra necai ɓasia. Idjia judiorāra judiorāé ume ābaa ɓasia puru aba bemārēā. Idji beudadeba dadjirāra awara pananada ābaa ɓasia. ¹⁵ Ācōrēba Moisea diada leyba ne zocārā obibaria. Baribλλλ idji beudadeba Critoba mañ leyra āyā ɓasia judiorāda, judiorāé ume ābaa necai ɓli carea. Idjia puru umé pananada puru djiwidida aba osia. ¹⁶ Idji crude beudadeba puru umé hadada puru aba opeda umena Ācōrē ume bia ɓasia. Māvā dadjirāra awara pananada idjia ābaa bia ɓasia.

¹⁷ Critoba bedea bia Ācōrē ume necai baidebemada bārā dji Ācōrēnebema tλmλ beadaa, dai dji Ācōrē caita beaa bida jarade zesia.† ¹⁸ Critodeba dadji umérāba abarica dadjirā Zeza Ācōrēa idji Jaure aba ɓadeba poya iwidiida. ¹⁹ Mañ bērā bārā judiorāéera waa Ācōrē purudebemada āi beadaéa, ātebλλλ Ācōrē purudebemarā ume ābaa panλ. Idira bārāra Ācōrē ēberārāa. ²⁰ Bārāra mōgara de quīrāca panλ. Jesuba diabuedarāda, Ācōrēneba bedeabadarā sida mañ de edrebema mōgara quīrāca panλ. Bārāra mōgara ādjirā λrλ ca wābλda quīrāca panλ. Mañ dedebema dji biara ɓλ mōgarara Jesucrito. ²¹ Idjideba mañ dera biya cara bebaria idjaba waiɓlara wari wābaria dadjirā Boro itea bia bemārēā. ²² Crito ume panλ bērā bārā sida

---

† 2:17 Bārā dji Ācōrēnebema tλmλ beadaa, dai dji Ācōrē caita beaa bida jarade zesia. Mañba jara ɓλa “judiorāéa, judiorāa bida jarade zesia.”

jūma Ācōrē ēberārā ume ābaa de quĩrāca paᵿᵿa. Mañ dede Ācōrēra idji Jauredeba ḃabaria.

3

Ācōrēba Paulora ḃᵿsia judiorāéa jaradia ḃamārēā

¹ Mañ bēra mᵿa [bārā carea Ācōrēa iwidibaria.]* Mᵿra Pauloa. Bārā judiorāéa Jesucritoḃebemada jaradia ḃᵿ carea preso ḃᵿa. ² Mᵿmaarā bārāba bio cawa paᵿᵿa Ācōrēba idji biadeba mᵿra ḃᵿsida bārāa jaradiamārēā. ³ Idjia naēna cawabié ḃadada mᵿa cawabisia. Maᵿᵿᵿḃebemada mᵿa nañ cartade maārī ḃᵿsia. ⁴ Nañ carta aᵿ paᵿᵿne bārāba cawaḃia Ācōrēba Critoḃebema cawabié ḃadara mᵿa cawa ḃᵿda. ⁵ Naārāeḃa Ācōrēba ēberārāa maᵿra cawabié ḃasia, baribᵿᵿᵿ idira idjideba beḃeabadarāa, Jesucritoba diabueḃarāa biḃa idji Jauredeba cawabisia. ⁶ Idjia cawabié ḃadara naᵿᵿᵿa: judiorāéba beḃea bia Critoḃebemada iᵿᵿ paᵿᵿneba judiorā ume ābaa Ācōrēba diaidebemada edaḃia, aḃari cacuaḃe duanᵿa, idjaba Ācōrēba Jesucritoḃeba diai jaraḃada ābaa eropaᵿᵿa. ⁷ Ācōrēba idji biadeba mᵿra idji nezocada ḃᵿsia beḃea bia Critoḃebemada jaradiamārēā. Idji ᵿḃᵿadeba māwā osia.

⁸ Jūma Ācōrē ēberārā tāēna eḃaara ḃᵿmᵿna Ācōrēba idji biadeba mᵿra ḃᵿsia judiorāéma Critoba bio careba ḃᵿḃebemada jaradiamārēā. Critoba bio careba ḃᵿra dadjirāba poya jūma cawa jaraḃaéa. ⁹ Ācōrē ne jūma oḃaba mᵿra ḃᵿsia jūmarāa ebuḃa cawabimārēā sāwā osida idjia naēna oi crīcha ḃadara. Mañ oi crīcha ḃadara naēna

* 3:1 Bārā carea Ācōrēa iwidibaria. Maᵿra griego beḃeade neéa. Pauloba jarai ḃadada jūma jaraé basía, āteḃᵿᵿᵿ dewara crīchada jaradia ḃesia. Baribᵿᵿᵿ zocārāmaarā idjia jarai basía mañ djabarā carea Ācōrēa iwidibarida 3:14ḃe jara ḃᵿ quĩrāca.

cawabié basia. ¹⁰ Idira judiorãra judiorãé ume ábaa ðlda bërã ádjirãneba bajãnebema dji droma ðeaa, dji lðla ðeaa biða cawabisia idjira ne jũmane bio ne cawa ðlda. ¹¹ Mãwã osia idjia naãrãeða dadjirã Boro Jesucritoðeba oida crĩcha ðaða bërã. ¹² Dadjirãba ara mañ Jesucritora ijã panl bërã idjaba idji ume ábaa panl bërã Ácõrã ne wayaa neé iwidiðida panla. ¹³ Mañ carea mla bãrãa nãwã ðeða djuburiaya: mla bãrã carea bia mĩga ðlmĩna jũmawãyã sopuarãnadua. Mãwã bia mĩga ðla bãrãra Ácõrã ume bia ðeðamãrẽã.

Pauloba Epesoðebema djabarã carea Ácõrã iwidiða

¹⁴ Mañ carea mla dadjirã Boro Jesucrito Zeza quĩrãpita chĩrãborode coðebaria.† ¹⁵ Idjia jũma bajãne ðeaa, nañ ëjũãne ðe sida osia idjaba idjideba panla.‡ ¹⁶ Idjiderã itea ne eroblara bio biya quirua. Mañ bërã mla iwidi ðla idji Jaureðeba idji lðlara bãrãa soðe diamãrẽã. Mãwã bãrãra zarea ðeðia. ¹⁷ Idjaba iwidi ðla ijã panl bërã Critora bãrã soðe ðamãrẽã. Iwidi ðla bãrãra ne jũmane quĩrãneba pananamãrẽã. Mãwã zarea ðeðia bio carra jida panl quĩrãca. ¹⁸ Mañne bãrãba jũma Ácõrã ëberãrã ume poya cawadia Crito quĩrãra waðla ðlda, jeða ðlda, draso ðlda, ãtl ðlda, idjaba nãbua ðlda. ¹⁹ Ara dadji crĩchaðeba poya cawadacamĩna mla iwidi ðla bãrãba mañ quĩrãra cawadãmãrẽã. Cawasidara ne jũmane Ácõrã quĩrãca ðeðia.

²⁰⁻²¹ ¡Ácõrãra bio bia quirua! Idji lðla dadjirã soðe ðlðeba waðlara poya oya dadjirãba crĩchabada cãyãbara wa idjia iwidiðada cãyãbara. Djabarã, Jesucrito ume panl

---

† 3:14 Dadjirã Boro Jesucrito. Griego ðeðeade ἄσλη cartade mañra neéa. ‡ 3:15 Griego ðeðeade mañ versícúloda nãwã ðl ðla: “Idjideba jũma bajãnebemarãba, nañ ëjũãnebemarã biða ádji trãra edabadaa.”

bērã jëwariza Ācōrëa bia beðeadaɗua! Bia ðla mãwã ðaia.

4

Ācōrë Jaureðeba djabarãra cacua aba paɗla

¹ Mãra dadjirã Boro Jesu carea preso ðla. Mãla bãrãa beðea djuburiaya jipa nĩbaðamãrëã. Ācōrëba bãrãra trãsia mãwã nĩbaðamãrëã. ² Crĩcharãnaɗua bãrãra dji dromarãda, ãtebɗɗɗ sobiaðeba beaɗaɗua. Quĩrãneba abarica dji droaɗaɗua. ³ Jũma oɗaɗua ãbaa necai beaɗi carea. Mãwã Ācōrë Jaureba bãrã ãbaa bia ðɗara ãrĩnaéa. ⁴ Dadjirãra cacua aba paɗla. Ācōrë Jaure aba ðaia eropaɗla. Ācōrëba bãrãra trãsia abarida jãã pananamãrëã. ⁵ Dadjirã Boro Jesura ababɗɗ ðla. Dadjirãba abari Jesuda ãjã paɗla. Idjaba abari trãneba borocuesidaa. ⁶ Ācōrëra ababɗɗ ðla. Idjira jũmarã Zezaa, jũmarã Boroa. Jũma idjiderã soðe ðla idjaba dadjirãneba idjia o quĩrã ðara obaria.

⁷ Baribɗɗ Critoba dia quĩrã ðaia quĩrãca idji biadeba dadjirãza idji itea ne oðamãrëã awara awara diasia.

⁸ Ācōrë Beðeade nãwã ðl ðla:

Idji ãtaa wãsiðe idjia poyadaɗa preso edesia. Maãbe ne biada eberãrãa diasia.*

⁹ Idjira ãtaa wãsiðe a ðla ðãrëda jara ðl? Jara ðla ãtaa wã ãneña idjira ãtɗa naã eãjũãnaa zesida. ¹⁰ Dji ãtɗa eɗaa zedadrɗ wayacusa bajã ãtɗara ðlmaa wãsia ne jũmada idjideba beaðamãrëã. ¹¹ Idjiabɗɗ ãcɗɗ ðsia idjia diabueðarãda beaðamãrëã, ãcɗɗ ðsia Ācōrëneba beðeabadaɗa beaðamãrëã, ãcɗɗ ðsia beðea bia Critoðebe-mada jaradia nĩbaðamãrëã, idjaba ãcɗɗ ðsia idji eberãrã wagabadada idjaba jaradiabadada beaðamãrëã. ¹²⁻¹³ Idjia mãwã ðsia Ācōrë eberãrã carebaðamãrëã, ãdjirã biða

* 4:8 Salmo 68:18.

Ācōrē itea poya bia odamārēã. Māwā jūma Crito ēberārã idji cacua abadara zareara wari wānia āba jūmarāda Ācōrē Warra ijā panlneba idjaba cawa panlneba ābaa bia panebadaā. Mañe dadjirāra ne jūmane Crito quīrāca ðeada. ¹⁴ Māwāra waa warra zaque quīrāca ðeadaéa. Warra zaqueba baridua ðeada ijābaria. Mañ awara ēberārã cūrūga cawa ðeaba jaradia panlneba sewada ijābibadaa nāūrāba jāba āyā edeblal quīrāca. Bariblal dadjirāra mañ quīrāca ðeadaéa. ¹⁵ Āteblal quīrāneba wārã ðeada ēpēnida panla ne jūmane dadjirā Boro Crito quīrāca ðeadi carea. ¹⁶ Idjideba jūma dadjirā idji cacua abadara ābaa cara panla dji carebaði carea. Dadjirāza oðida panl quīrāca oblaðe jūmarāda quīrāneba bia wari wānia.

Critoðeba zocai ðai djiwiði erobebara sāwā nībaðida panl

¹⁷ Bārāba wārāda oðamārēã mla dadjirā Boro trlneba nałda jaraya: waa Ācōrē adua ðea quīrāca nībarānada.† Ādjirāra crīcha sirié ðeðeba nībabadaa. ¹⁸ Ādji crīchara pāĩmane ðl bērã Ācōrēnebemada cawaðacaa. Ādji so zareaba Ācōrēra adua panl bērã idjia zocai ðai dia ðla ñeé panla. ¹⁹ Ādjia cadjirua o panl carea peraðacaa. Aðabe cadjiruada o quīrābadaa. Ne jūma mīã perada o panlba sēnacia.

²⁰ Bariblal bārāba Crito ijāsidaðe cawasidaa māwā ðeadié panlda. ²¹ Wārāda bārāba Jesucritoðebemada ūĩnapeda ijāsidaa. Ijāpeðadacarea djabarāba wārã ðeða idjidebemada biara jaradiasidaa. ²² Ādjia jaradiapedadara nałgla: bārã crīcha drōāneba waa nībarānada ñeña o panana quīrāca. Bārã crīcha drōāra jūma ārĩ ðla nañ

---

† 4:17 Ācōrē adua ðea quīrāca. Griego ðeðeðe ðl ðla: “Judioré nībabada quīrāca.”

cacua cadjirua o awua ɛɫba cūrūga eroɛɫ bēřã. ²³ Āteɛɫɫɫ idu Ācōrēa bārã crīchara djiwiðida obiðadua. ²⁴ Mañ crīcha djiwidira Ācōrēba osia bārãra idji quĩrãca ɛad-amãrēã. Mañ bēřã wua djiwiði jã panɫ quĩrãca crīcha djiwiðideba nĩbaðadua. Mãwã bārãra Ācōrē quĩrãpita jĩpa, biya nĩbaðia wãrã beðeaba jara ɛɫ quĩrãca.

²⁵ Mañ bēřã sewara idu ɛɫðadua. Aɛabe wãrãdrɫ djãrã ume beðeaðadua, jũma dadjirãra aɛari cacuaðebema bēřã.

²⁶ Quĩrũnibɫɫ cadjiruada orãnadua. Mañ quĩrũbira soðe ewari aɛa eroɛbearãnadua. † ²⁷ Diaurua idu cūrũgabirãnadua.

²⁸ Ne drɫabari baðara waa ne drɫaié ɛɫa, āteɛɫɫɫ ara idji jɫwaba trajaida ɛɫa ne eroɛai carea. Mãwã idjia eroɛaya ne neé queðeara carebai carea.

²⁹ Beðea cadjiruara beðearãnadua. Āteɛɫɫɫ djãrã carebaði carea aɛabe beðea biadrɫ beðeaðadua. Mãwã bārã beðea ũrĩ ɛeara bia panania. ³⁰ Cadjirua o panɫba Ācōrē Jaurera sopuabirãnadua. Ācōrēba idji Jaureda bārãa diasia sēyãda ɛamãrēã. Mañba cawabi ɛɫa bārãra idjiderãda. Idji Jaurera bārã ume ɛaya aɛa Ācōrēba idji ēberãrã jũma bia ɛɫi ewariðaa. ³¹ Jũma bārãba soðe bié crīchabadara, soðeba quĩrũbadara, quēguea beðeabadara, caicayabadara, djãrã bié jarabadara, idjaba jũma djãrã bié oði crīchabada siða ãyã ɛɫðadua. ³² Sobia ɛeaðadua. Quĩrã djuburiaya ɛeaðadua. Bārã bié opeðadara quĩrãdoaðadua Ācōrēba bārã cadjirua Critoðeba quĩrãdoaða quĩrãca.

5

Ācōrē warrarã sãwã ɛeaðida panɫ

---

† 4:26 Salmo 4:4.

¹ Ācōrēba bārā, idji warrarāra bio quīrīā ɓla. Mañ bērā idji quīrāca ɓeadaɗua. ² Jūmarāda quīrīānada Critoba dadjirā quīrīā ɓla da unubiɗa quīrāca. Quīrīāneba dadjirā carea ara idjida idu beabisia Ācōrēa animarā babue dia-ɓara quīrāca. Ācōrēba mañda bia unusia.

³ Bārāra Ācōrē ēberārā bērā daunemanié panla, auɗua nībaɗié panla, idjaba djārāneda awuaɗié panla. Mañnebemada ni maārī biɗa beɗeɗié panla.* ⁴ Beɗea cadjiruada, sirié ɓa beɗeada, ijaramia cadjirua siɗa beɗeārānada māwā beɗeaira bié ɓa bērā.† Āte-ɓara Ācōrēa bia ɓlaɗa adada. ⁵ Bārāba cawa panla daunemabadara, auɗua nībabadara, ne jūma awuabada siɗa Critoba, Ācōrē biɗa ādji purude edaɗaéda. Ne jūma awua ɓaira jɓwaba oɗa ācōrē ēpē ɓa quīrāca ɓla, Ācōrē cāyābara idjia awua ɓla da biara ēpē ɓa bērā.

⁶ Aɓaɓa sewadeba cadjiruada oɗida panlana aiɓara, idu cūrūgabarānada. Cadjirua o panla carea Ācōrēba idji beɗea ijāé ɓeara cawa oya. ⁷ Mañ bērā cadjirua obadarā ume aɓarica orānada.

⁸ Naēna bārāra pāīmanebema basía, baribara idira dadjirā Boro ume panla bērā bārāra lnaanebema. Mañ bērā lnaanebema warrarā quīrāca nībaɗada. ⁹ Lnaane nībaɗiɓara sobia ɓeɗia, jipa oɗia, idjaba wārāneba nībaɗia.‡ ¹⁰ Dadjirā Boroɓa bia unu ɓla da cawaɗi carea jarɗada. ¹¹ Pāīmanebemarāba cadjirua obadaɗeɓa ne biada zecaa. Mañ bērā aɓarica orānada, āteɓara

* ^{5:3} Ni maārī biɗa beɗeɗié panla. Mañ beɗeara idjaba nāwā traducida ɓla: “Nībaɗada dewararāba ni maārī biɗa poya jararānamārēā bārāba cadjiruada o panla.” † ^{5:4} Beɗea cadjiruada. Āɓara cartade “sewada” ɓa ɓla. ‡ ^{5:9} Lnaane nībaɗiɓara. Griego beɗeade Āɓara cartade ɓa ɓla: “Ācōrē Jaureɗeɓa nībaɗiɓara.”

²⁵ Umaquĩrãrã, bãrã quimara quĩrĩã beaðdua Critoba dadjirã quĩrĩã ðlda unubida quĩrãca. Quĩrĩãneba dadjirã carea ara idjida idu beabisia. ²⁶ Idjia mãwã osia dadjirãra Ācõrẽ itea bia ðli carea. Idji bedeaba dadjirã cadjiruara sɿgɿsia baidoba sɿgɿðda quĩrãca.* ²⁷ Jũma maɿgɿra osia dadjirãra idji itea bio biya ðli carea, jaigua neé, bidru-bidrua neé, ni baridua mititia neé bida. Idjia quĩrĩã ðasia dadjirãra idji itea biya beaðida bié jaraði neé. ²⁸ Ara maɿ quĩrãca umaquĩrãba idji quimara bio quĩrĩã baida ðla ara idji cacua quĩrĩã ðl quĩrãca. Umaquĩrãba idji quimada quĩrĩã ðɿɿɿɿ, ara idjida quĩrĩã ðla. ²⁹⁻³⁰ Ni aɿaɿba ara idji cacuada quĩrãmacaa, aɿeɿɿɿ bia ne co ðleðeba bio wagabaria. Ara maɿ quĩrãca Critoba idji eberãrãra wagabaria, idji cacua quĩrãca paɿɿ ðẽrã.† ³¹ Ācõrẽ Bedeade nãwã ðl ðla:

Maɿ carea umaquĩrãba dji zezara, dji papa sida amepeda idji quima ume aɿba ðeya.

Mãwã cacua aɿa ðl quĩrãca panania.‡

³² Maɿ bedeaba crĩcha droma cawaé pananada cawabi ðla. Mɿa jara ðla Crito idji eberãrã ume aɿba paɿɿnebemada.

³³ Maɿnebemada cawabi ðɿmĩna bãdjiza bãrã quimara quĩrĩã beaðida paɿɿ ara bãdji quĩrĩã paɿɿ quĩrãca. Idjaba wẽrãba idji quimara waya baida ðla.

6

Warrarã djibarirã ume sãwã beaðida paɿɿ

¹ Warrarã, bãrã djibarirã bedeara iɿãnadua dadjirã Boroba quĩrĩã ðl quĩrãca. Maɿgɿra jipa ðla. ²⁻³ Ācõrẽ

* ^{5:26} Griego bedeade nãwã ðl ðla: “Dadjirã cadjiruara sɿgɿsia baidoba idjaba idji bedeaba.” † ^{5:29-30} Griego bedeade ĀCɿɿɿ cartade naɿ sida ðl ðla: “Idji djara idjaba idji ðɿɿɿɿ quĩrãca paɿɿ ðẽrã.” ‡ ^{5:31} Genesi 2:24.

leyde nãwã jara ðla: “Bãrã zezara, bãrã papa sida waya pananadua.”* Małda ijã osidara Ācõrẽba nãwã carebayada asia: “Mãwã bãrãra naļ ejũãne dãrã bia duania.”† Maļ basía idji leyde naãrã carebayada adara.

⁴ Zezarã, bãrã warrarãra quĩrũbirãnadua. Ātebłł quĩrãcuita jaradia panłneba idjaba jipa obi panłneba dadjirã Boroba quĩrĩ ðł quĩrãca daupẽnadua.

Nezocarã ãdji boro ume sãwã beadida panł

⁵ Nezocarã, bãrã boro naļ ejũãnebema waya panłneba idjia jarabłłłł sodeba jũma ijã oadua Crito beđea ijã o panł quĩrãca. ⁶ Aðabe idjia ał ðłde mãwã orãnadua idji ume bia beadi carea. Ātebłłł sodeba ijã oadua bãrãra Crito nezocarã bẽrã. Ācõrẽba mãwã quĩrĩ ðla. ⁷ Bãrã boroba jara ðł o panłne crĩcha biađeba oadua dadjirã Boro Crito itea o panł quĩrãca. Crĩcharãnadua aðabe naļ duđabema boro itea mãwã o panłda. ⁸ Bãrãba cawa panł nezocabłł wa nezocaébłł, dadji Boro Critoba dadjirãza bajãne diaya dadjia ođa quĩrãca.

⁹ Nezoca bororã, bãrã biđa bãrã nezocara bia oadua. Ādjira waragarãnadua. Quĩrãnebađadua ãdji Boro bajãne ðłra idjaba bãrã Boroda. Idjia jũmarãda aride cawa obaria.

Dadjirã jũãtrłđamãrẽã Ācõrẽba diada

¹⁰ Maļ awara djabarã, dadjirã Boro łðla waiðł ðłdeba zarea beadadua. ¹¹ Ācõrẽba bãrãa diasia cadjiruadebemada jũãtrłđamãrẽã. Maļgłba jũãtrł beadadua sordaoba idji jũãtrłbari jłbari quĩrãca. Mãwã bãrãra zarea beadia diauruba cũrũgarãmãrẽã. ¹² Dadjirãra eberãrã ume djõ

* 6:2-3 Exodo 20:12. † 6:2-3 Deuteronomio 5:16.

panléa.‡ Ātebrlrl jairā cadjirua naļ ējūā dedaade panl ume djō panla. Ādjirāra dji dromaa, l̄bla beaa, naļ ējūā cadjirua bororāa. ¹³ Maļ carea Ācōrēba jūātrldamārēā diaadaba jūātrl beadadua. Māwā diauruba mīā sēbrlrlde bārāba poya droadā. Poyadapeđa biara zarea beadā.

¹⁴ Maļ bērā wārā beđeā ijā panlneba zarea beadadua sordaoba jļ ɛl bio trājļ eroɛl quīrāca. Jīpa nībaadadua cadjiruadebemada jūātrldi carea sordaoba ne zarea idji so lrļ jūātrlbari quīrāca. ¹⁵ Beđeā bia Ācōrē ume necai ɛaidebemada jarade wāni carea beadadua sordaoba djōne wāi carea idji jīrūne jļbari quīrāca.§ ¹⁶ Maļ awara ne jūmane Critora ijā pananadua. Maļra sordaoba jūātrlbari idji jlwade eroɛl quīrāca ɛla. Diauruba mīā sēbrlrlde cha uruaba drlbrlrl quīrāca ɛla. Baribrlrl bārāba Critoda ijā pananibrlrl, droadā jūātrlbariba cha urua quiablda quīrāca. ¹⁷ Idjaba sođeba bio cawadadua Ācōrēba bārāra wārāda ēdr̄l edasida. Maļ cawa ɛlra sordaoba ne zarea idji borode jļbari quīrāca ɛla. Maļ awara Ācōrē beđeāra idji Jauredeba bio cawadadua. Ācōrē beđeāba cadjiruara poyabari bērā djōbada neco quīrāca ɛla.

¹⁸ Ewariza ne jūma carea Ācōrē Jauredeba idjīa iwidi pananadua. Jūma idji ēberārā carea quīrācuīta sēnaē idjīa iwidi pananadua. ¹⁹ Idjaba mļ carea Ācōrēa iwidi pananadua. Idjīa iwidiadadua mļa cawabimārēā sāwā Critodebemada beđeāida ɛlda. Māwā mļa ne wayaa neē ēberārāa cawabiya beđeā bia Critodebema Ācōrēba naēna

‡ 6:12 Ēberārā ume djō panléa. Griego beđeāde nāwā ɛl ɛla: “Djara bara ɛa ume, oa bara ɛa ume djō panléa.”

§ 6:15 Maļ versículora idjaba nāwā traducida ɛla: “Beđeā bia Ācōrē ume necai ɛaidebemada bio ijā pananadua zarea panani carea, sordaoba chiradlga amaaba idji jīrūne jļbari quīrāca.”

cawabié ðaðada. ²⁰ Critoba m̃ra diabuesia mañ beðea jaradiamãrẽã. Jaradia ðΛ carea iðira m̃ra preso ðΛ. Æcõrẽa iwidiðadua m̃ra ne wayaa neé Critoðebemada beðei carea m̃ra oida ðΛ quĩrãca.

Nañ cartaðe Pauloba jĩrũare ðΛðã

²¹ Dadjia quĩrĩã panΛ djaba Tiquicoba m̃nebemada bãrãa jũma nẽbΛrΛya cawaðamãrẽã m̃ra sãwã ðΛda idjaba cãrẽda o ðΛda. Idjira dadjirã Boro nezocaa. Dadjirã Boro trajura ne jũmane bia obaria. ²² Idjira m̃ra bãrãmaa diabuebΛrΛ cawaðamãrẽã दौरã sãwã panΛda. Idjia bãrãra sobiabiya.

²³ Djabarã, m̃ra quĩrĩã ðΛa dadjirã Zeza Æcõrẽba, dadjirã Boro Jesucrito biða bãrãra carebaðida dji quĩrĩã pananamãrẽã idjaba biara ijã pananamãrẽã. Idjaba quĩrĩã ðΛa ãdji necai ðai siða bãrãa ðia pananida. ²⁴ M̃ra quĩrĩã ðΛa Æcõrẽba idji biaðeba jũma dadjirã Boro Jesucrito wãrãda bio quĩrĩã ðeara careba ðaida. Bia ðΛa mãwã ðaida.

Ãcõrẽ Bedea

New Testament in Emberá, Northern (PM:emp:Emberá, Northern)
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

